

deltage i at byde paa Gaarden, til en Trediedel af den ham tilfaldende Part af Kjøbesummen. — § 3 omhandler det Tilfælde, at Gaarden har været bortforpagtet paa 50 Aar eller derover. De Regler, som derom gives, gaa ud paa at bringe dette Forhold saa nært, som Omstændighederne tillade det, hen til Fæsteforholdet, saa at de samme Regler ville findes opstillede deri, som i § 2 ere givne med Hensyn til Fæsteforholdet. Der er jo endnu en 3die Brugsform, som var tilladt ved § 11 i Forordningen af 15de Juni 1792, nemlig Bortforpagtning paa to eller flere Personers Levetid. For den har jeg ikke troet det muligt at give en almindelig Regel, da Spillerummet for dens Vedkommende er saa stort. Forholdet kan under denne Brugsform være stiftet paa Mand og Kones Levetid, hvad der vistnok er det hyppigste, men det kan ogsaa være stiftet paa andre og flere Personers Levetid. Jeg har derfor ikke set nogen anden Vej at gaa med Hensyn til samme end, som i § 3 foreslaaet, at overlade Indenrigsministeren Afgjørelsen af, hvorledes Forholdet i hvert Tilfælde vil være at betragte. — § 4 omhandler saadanne ældre Dispositioner, der ere givne til Gavn for Fæsterne. Jeg skal imidlertid ikke dvæle videre ved denne Paragraf, da jeg tror, at dens Bestemmelser i og for sig ville være tilstrækkelig klare. — I § 5 bestemmes det, at, naar en Gaard efter § 2 sælges ved Auktion, da skal Eieren, naar han ikke selv er Kjøber, være berettiget til at medregne den blandt de Sælg, der give ham Ret til at inddrage en 10de Gaard. Det er en Begunstigelse, som her foreslaas givet Godseierne, men jeg tror, at den kan gives uden Betænkelighed. — Lovforslagets § 6 indeholder endelig en meget vigtig Bestemmelse, med hvilken jeg maa anse hele Forslaget for at staa eller falde. Den omhandler Anvendelsen af den Fjerdepart, der ifølge Forslagets § 2, naar Gaarden sættes til Auktion, skal betales til Statskassen. Tidligere Forslag ere gaaede ud paa, at denne Fjerdedel i en eller anden Form, ad Omvei eller uden nogen saadan, skulde tilflyde Fæsternes Efterladte, enten det nu f. Ex. skete derved, at man først

sendte den til Statskassen, og denne saa sendte den tilbage til Fæsternes Efterladte, eller at man, for at spare Postpengene, hvis Fæsteren eller hans Efterladte selv ved Auktionen kjøbte Gaarden, afdrog denne Fjerdepart i Kjøbesummen. Det er med fuld Føie herimod blevet gjort gjældende, at man derved anerkjender en Medeiendomsret hos Brugerens, som ikke eksisterer. Man kan give denne Fjerdedels Overdragelse til Brugerens Efterladte hvilken som helst Form, man vil, saa vil man dog ikke kunne komme bort fra Sandheden i den Paa-stand, at Medeiendomsretten derved gjen-nerkendes. Men naar det maa anses for givet og klart, at en saadan Medeiendomsret ikke eksisterer, saa maa altfaa ogsaa denne Overdragelse af Noget som helst af Auktionssummen til Fæsternes Efterladte holdes ude og borte. Der er iøvrigt ogsaa en anden Side, fra hvilken Spørgsmaalet herom har meget væsentlig Betydning. Jeg kan med Hensyn til denne anden Side af Sagen fuldstændig henvisse til, hvad der i forrige Samling blev udtalt af det ærede 2de Medlem for 2den Kreds (Earsen), der efter mit Skjøn har set særdeles klart paa hele dette Forhold. Han udtalte nemlig i sit Votum i den da her i Fæstesagen afgivne Betænkning: „Men, selv om jeg kunde se bort fra“ — et af ham berørt andet Spørgsmaal — „hvad der ikke er mig muligt, og betragte en saadan Bestemmelse alene fra Hensigtsmæssighedens Standpunkt, tror jeg ei heller, at den vil være tilraadelig, idet en saadan vistnok ved at give Fæsteren Sikkerhed for, at en af hans Efterladte efter hans Død vil kunne komme i Besiddelse af Gaarden for $\frac{1}{4}$ af dens Værdi, vil svække Tilbøieligheden hos ham til frivillig at komme overens med Jorddrøtten om Gaardens Overdragelse til Selveiendom, og Utilbøieligheden hertil“, udtalte det ærede Medlem endvidere, „vil i saa Fald blive større, jo billigere de Vilkaar ere, paa hvilke Fæsteren besidder Gaarden“. Dette er ganske vist en anden Side af denne Overgivelse af nogen som helst Del af Gaardens Kjøbesum, og navnlig af $\frac{1}{4}$, til Fæsterens Efterladte, som har en meget stor Betydning. Lad os tage et Exempel, for